

Сопотська Вища Школа (Польща)

Черкаський державний технічний університет

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава
Маркевича в Ярославі (Польща)

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Хмельницький національний університет

Львівський торговельно-економічний університет

Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

Уманський національний університет садівництва

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE**

Sopot Graduate School (Poland)

Cherkasy State Technological University

State Higher Technical-Economic School named after.
Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)

Vasyl Stefanyk Carpathian National University

Khmelnitskyi National University

Lviv University of Trade and Economics

Higher School of Economics and Management in Public
Administration in Bratislava (Slovakia)

Uman National University of Horticulture

VGGO "Union of Auditors of Ukraine"

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Audit company of Varianta Ltd

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL
PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY “**

**OF THE XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 23, 2025
Mukachevo

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Гвоздєй Н.І. ВАЛЮТНІ ОБМЕЖЕННЯ ДЛЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	135
Гладинець Н.Ю., Іваник М. СВІТОВА ФІНАНСОВА СИСТЕМА ТА ЇЇ СТАБІЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ	137
Гладинець Н.Ю., Кучінка М. РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РЕГУЛЮВАННІ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	138
Зихор Д.О., Петричко М.М. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	140
Камишний Є.Д. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИЗИКУ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	143
Колядка М.І. ГЛОБАЛЬНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	144
Костогриз В.Г., Хижняк Л.Л. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ У ПЕРІОД ФОРМУВАННЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	145
Костогриз В.Г., Маслюк В.О., СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	147
КОТ М.М. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	149
Лемешенко А.В. АДАПТАЦІЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ДО УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	150
Лукачина Є., Гладинець Н.Ю. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО МІСЦЕВОГО УПРАВЛІННЯ	152
Павицький З.В., Овсієнко Н.В. ФІНАНСОВИЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ	154
Петричко М.М., Бурач Т.Я. ТУРИСТИЧНИЙ ЗБІР ЯК ОДНЕ З ДЖЕРЕЛ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТУ МУКАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	157
Петричко М.М., Помельнікова О.С. МИТНІ ПЛАТЕЖІ ЯК ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	158

туристичний збір в Закарпатській області та Мукачівській територіальній громаді зокрема демонструє зростання. При цьому темпи приросту у Мукачівській громаді значно вищі порівняно з середньообласним показником. У 2024 році приріст збору в громаді склав приблизно 27,5 % тоді як по області в цілому - лише 4,6 %. Це свідчить про активний розвиток туристичної інфраструктури та ефективне адміністрування туристичного збору на рівні громади.

Отже, туристичний збір є значним джерелом власних доходів Мукачівської територіальної громади та має потенціал для зростання. За 2023-2024 роки Мукачево показало позитивну динаміку надходження туристичного збору, а зростання частки у загальнообласних надходженнях свідчить про підвищення туристичної активності.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України (редакція від 10.10.2022). 268 стаття. Туристичний збір. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/sp:max50:nav7:font2?find=1&sp=%26sp%3D%3Amax50%3Anav7%3Afont2&text=268+%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F#w1_1
2. Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА — звіт про туристичний збір за 2024 рік (статистика по громадам). - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zaktour.gov.ua/u-2024-rotsi-na-zakarpatti-splatyly-ponad-23-mln-hrn-turystychnoho-zboru/>
3. Карпатський об'єктив, [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ekonomika.ko.net.ua/?p=28512>

Петричко М.М.

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та фінансів,

Помельнікова О.С.,

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»,

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа,

страхування та фондовий ринок,

Мукачівського державного університету

МИТНІ ПЛАТЕЖІ ЯК ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Митні платежі є ключовим елементом фіскальної системи держави та важливим інструментом регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Теоретично вони визначаються як обов'язкові платежі, що стягуються митними органами під час переміщення товарів, транспортних засобів та інших предметів через митний кордон країни. Фіскальна функція митних платежів полягає у наповненні державного бюджету, забезпечуючи значну частину його доходів. Водночас, їхня регулююча функція дозволяє державі впливати на структуру імпорту та експорту, стимулювати чи обмежувати певні види зовнішньої торгівлі, захищаючи вітчизняного виробника.

У першому півріччі 2025 року спостерігалася стійка позитивна динаміка митних надходжень, які зросли на 13,4% (37,59 млрд грн) порівняно з I півріччям 2024 року. Завдяки цьому зростанню, загальна сума митних платежів досягла 318,52 млрд грн, формуючи чверть (25%) надходжень загального фонду державного бюджету.

Розглянемо динаміку та структуру надходжень митних платежів у 1 півріччі 2024-2025 років на рис.1.

Рис1. Динаміка надходжень митних платежів у 1 півріччі 2024-2025 р.р.[1]

Митні надходження традиційно на 80% складаються з ПДВ на імпорتنі товари. За перше півріччя 2025 року цей податок зріс на 9,5% (до 245,30 млрд грн порівняно з 223,94 млрд грн у 2024 році). При цьому ПДВ, сплачений при імпорті, (245,30 млрд грн) на 1,2% (або 2,97 млрд грн) перевищив суму ПДВ, зібраного від товарів та послуг, вироблених в Україні (242,33 млрд грн).[1]

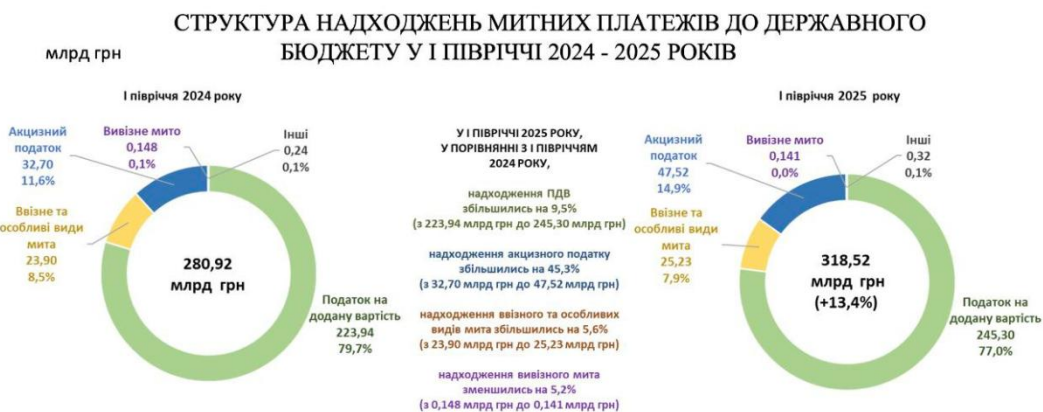

Рис. 2. Структура надходжень митних платежів до державного бюджету у 1 півріччі 2024-2025 р.р.[1]

Серед інших платежів, найбільший приріст (на 45,3%) показали надходження акцизного податку з імпортних товарів (крім тютюну та алкоголю з марками), збільшившись з 32,70 млрд грн до 47,52 млрд грн. Таке значне зростання може бути наслідком збільшення обсягу імпорту підакцизних товарів. Надходження ПДВ зросли на 9,5 % (з 223,94 млрд грн до 245,30 млрд грн). Але слід зазначити, що частка ПДВ у загальній структурі дещо зменшилась, що вказує на більш стрімке зростання інших складових.

Загалом за перше півріччя 2025 року було імпортовано зі сплатою митних платежів 15,0 млн тонн товарів, що на 6,0% більше, ніж 14,15 млн тонн у 2024 році. В результаті, до бюджету було перераховано еквівалент 7,74 млрд дол. податків, що на 9,0% перевищує показник I півріччя 2024 року (7,10 млрд дол.).

Отже, загальне збільшення митних надходжень на 13,4 % свідчить про

позитивну динаміку та зростання зовнішньоторгівельного обігу, та є критично важливим для фінансової стійкості України, особливо для фінансування оборони та соціальних потреб. Проте, значний внесок акцизного податку означає підвищення цін на підакцизні товари. В свою чергу, зростання надходжень ПДВ свідчить про відновлення імпорتنих операцій та внутрішнього споживання.

Список використаних джерел:

1. Державна митна служба України. У І півріччі 2025 року до Держбюджету спрямовано 318,5 млрд грн митних платежів.
URL:<https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/u-i-pivrichchi-2025-roku-do-derzhbiudzhetu-spriamovano-3185-mlrd-grn-mitnikh-plat>.

Росола У.В.,

Ph D, доцент кафедри економіки та фінансів,

Бурач Т. Я.,

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»,

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа,

страхування та фондовий ринок,

Мукачівського державного університету

АКТУАЛЬНІСТЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

У сучасних умовах ринкової економіки фінансовий аналіз є невід'ємним елементом ефективного управління підприємством. Постійні зміни у зовнішньому середовищі, зростання конкуренції, коливання валютних курсів і цін на ресурси вимагають від керівництва швидкого прийняття обґрунтованих рішень, заснованих на достовірних фінансових даних. Саме фінансовий аналіз дає змогу оцінити реальний фінансовий стан підприємства, його прибутковість, ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість.

Фінансовий аналіз є невід'ємною складовою системи управління підприємством. Оскільки забезпечує об'єктивну оцінку його фінансового стану, ефективності діяльності та перспектив розвитку. Він допомагає виявляти внутрішні резерви, прогнозувати результати та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

В умовах ринкової економіки та постійних коливання у зовнішньому середовищі актуальність теми є очевидною, адже ефективність управлінських рішень безпосередньо залежить від якості фінансового аналізу. Сучасне ринкове середовище характеризується високим рівнем конкуренції, мінливістю економічної ситуації, зростанням фінансових ризиків та потребою у швидкому реагуванні на зміни. За таких умов підприємство не може ефективно функціонувати без систематичного аналізу фінансових результатів.

Питання сутності та значення фінансового аналізу досліджувало багато учених-економістів. Зокрема, Тютюнник Ю. М., Кононенко Л., Терещенко О.,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>